شۆڕشی ئۆکتۆبەرو ڕۆڵی لینین … ئاسۆکمال

من لەسەرەتای ئاشنایەتیم لەگەڵ کۆمۆنیزمدا پراکتیکی سیاسی لینین بەم سەرنج ڕاکێش بوو. ئەم پراکتیکە خۆی لە بەرپاکردنی شۆڕشی ئۆکتۆبەردا نیشان دەدا کە نەک ڕوسیا دەگۆڕێ بەڵکو دنیای خستە ژێرکاریگەری خۆیەوە.
دوای ١٠٠ساڵ بەسەر ئەو شۆڕشەدا قسە و تێڕوانینی جۆراوجۆر لەسەر دەوری لینین دەکرێ لەو شۆڕشەدا. بەڕای من لینین لە ڕێگەی تاکتیکێک یان سیاسەتێک سەبارەت بە تەنیا مەسەلەیەک لەو هەموو کێشانەی شۆڕشی ئۆکتۆبەر ڕووبەڕووی بووەوە هەڵسەنگاندنی بۆ ناکرێ ،بەڵکو مەسەلەی سەرەکی لە پراتیکی لینیندا گۆڕینی سیستەمی سەرمایەداری بۆ سیستەمێکی سۆشیالیستی و کۆمۆنیستییە. لینین لە تەواوی کارە سیاسی و ڕێکخراوەیی و تیۆرییەوە دەیەوێ ئەم ئامانجە کۆمۆنیستییە بەکردەوە جێبەجێ بکا. هەربۆیە ئەگەر هەر هەڵوێستێکمان لەسەر لینین هەبێ دەبێ لەسەر ڕەوابووون یان نەبونی ئەم ئامانجە سۆشیالیستییە حوکمی بەسەردا بدەین، کە ئایا گۆڕینی سەرمایەداری بۆ سۆشیالیزم دروستە یان ناڕەوایە؟ لینین بە شۆڕشی ئۆکتۆبەر ڕەوایەتی ئەم خواست و پرسەی بۆ یەکەم جار لە مێژوودا بە شێوەی پراتکێکی نەخشە داڕێژراو سەلماند. هەرچەن سەلماندنی تیۆرییەکانی مارکس یان هەر تیۆرییەکی زانستی تر پێویستی بە بەڵگە و ئەنجامی عەمەلییە ، تیۆری شۆرشی سوشیالیستی ئۆکتۆبەریش تێزێک و تیۆرییەکی لینینە کە لە ڕێگەی پراتیکی حزبی بەلشەفیک و چینی کرێکار و زەحمەتکێشی ڕوسیا دروستیان سەلماند.

ئەم ڕاستییە بەمانای پیرۆزکردن و بێ هەڵەبونی لینین وەک یەک سەرکردەیە و یەک شەخس نیە، بەڵکو لینین بەرهەمی بزوتنەوەیەکی کرێکارییە کە لە کۆمەڵگەی ڕوسیەدا ئامادەیی بۆ شۆڕش نیشانداوە و لینین لە ڕێگەی حزبی بەلشەفیکی کرێکاران و جوتیارانەوە ئەم ئامادەییەی ڕێکخستوە و ئاراستەی کردوە و بە پراتیکی سیاسی بەسەرکەوتنی گەیاندوە. دەوری ئیرادە و فکر و پراتیکی لینین لەم کارە کۆمەڵایەتییە چینایەتییەدا بەڕێنەرەوە و دیاریکەر بوە.

بێگومان هەلومەرجی ئامادە بۆ شۆڕش لەلایەن ئەم پراکتیسینە کۆمۆنیستەوە گرنگە و هەربۆیە نەخشەو سیاسەتی جۆراوجۆر لە ماوەی ٢٠ساڵی پیش لە شۆڕشدا دەگرێتەبەر و بێگومان هەندێ سیاسەت و

تاکتیکی لینین هەڵە بوون و لەکاتی شۆڕشی ئۆکتۆبەریشدا هەڵە ڕویداوە، بەڵام ئەوە واقعیەتی عەمەلی بزوتنەوە سیاسی و کۆمەڵایەتییەکانە ،کە بریتییە لە هەوڵی جۆراوجۆری ئینسانە زیندوەکان و سونەت و فکر و وەسیلەکانیانە ،کە لە چوارچیوەی ئەو مێژووە دیاریکراوەدا شکڵ دەگرێ و لەدەورانێکی تردا دەکرێ جیاوازبن . ئەوەی خاڵی گرنگە لە ئۆکتۆبەردا ئەوەیە کە ئایا ئەم ئامانجە سۆشیالیستییەی بۆ کوێ گەیاند؟ ئەگەر سەیری دنیای ئەمڕۆ بکەین دەبینین وەڵامی ئەو پرسیارە ئەوەیە کە لەگەڵ هەر ئەزمە و گەندەڵ بونیکی سیستەمی سەرمایەداری ئێستادا ڕوی ناڕەزایەتییەکانی ئینسانی کرێکار و زەحمەتکێش ڕوو لەم تیۆرییەی شۆڕشی کۆمۆنیستی مارکس دەکەنەوە و سەیرێکی تەجروبەی لینین و شۆڕشی ئۆکتۆبەر دەکەنەوە، کە ئایا گۆڕینی ئەم سیستەمە مومکینە و دیسانەوە کۆمۆنیستەکان و خەلکی کرێکار و ناڕازی ئازادیخواز و یەکسانی خواز وەک لینین دەڵێن؛ دەبێ چی بکرێ؟

گۆڕینی دەوڵەتی دیکتاتۆری بورژوازی و پەرلەمانی بە دەوڵەتی شورایی کرێکاری هەوڵێکی تیۆری و عەمەلی لینین بوە کە بتوانێ لەڕێگەی دەسەڵاتی سیاسی کریکارانەوە سیستەمی ئابوری سەرمایەداری بگۆڕێ بە سۆشیالیستی. ئەم هەوڵە نەخشە و سیاسەتی جیاوازی بە دادەنرێ و شۆڕشی ئۆکتۆبەر لە ژێر دروشمی هەموو دەسەڵاتێک بە شوراکان دەست پێدەکا و دواتر پەرلەمان هەڵدەوەشێنرێتەوە . بەڵام چۆنییەتی دەوڵەتی کرێکاری و جیاوازییە بنەڕەتییەکانی لەگەڵ دەوڵەتی بورژوازیدا و جیاوازی سیاسەتە ئابورییەکانی و چۆنییەتی گۆڕینی ئیدارەی بیرۆکراتی بە خۆبەڕیوەبەری و بێ قەید وشەرتی هەڵسورانی سیاسی و نەهێشتنی کۆنترۆڵی حزب بەسەر دامودەزگای ڕەسمی و کەمکردنەوەی دەستی دەوڵەت و پرۆسەی هەڵوەشانەوەی بەرەبەرەی دامودەزگای سیاسی و ناپیویستی دەوڵەتی بە گەیشتن بە کۆمەڵگەیەکی کۆمۆنیستی. ئەمانە کاری تەواونەکراوی لینین و ئۆکتۆبەر بوون.

سەرکەوتنی تێز و تیۆری شۆڕشی سۆشیالیستی و دەوڵەتی کرێکاری لە ئۆکتۆبەردا بە گۆڕینی سیستەمی سەرمایەداری بە سیستەمێکی کۆمۆنیستی ئێستا بوەتە سەرەتایەکی بیرکاری کە هەر کریکار و کۆمۆنیستێک کە بیەوێ ئامانجی لینین و ئۆکتۆبەر کە دنیای ئازاد و یەکسانە بەدی بێنێ پیویستی بەسەلماندنەوەی ئەو تێز و تیۆرییە نیە هەربۆیە هەموو هەوڵی بورژوازی و بزوتنەوە جۆراوجۆرە لیبرال و ناسیونالیست و نیولیبرال و ڕاستڕەو و ریفۆرمیستەکان و هتد لەم یادەدا بە سڕینەوەی ئەم بەڵگە سەلمێنراوەیە کە بەبێ شۆڕشی

سۆشیالیستی و دەسەڵاتی شورایی خەڵکی کریکار و ژێردەستە ناتوانرێ کۆتایی بە چەوسانەوە و نا یەکسانی بهێنرێ. لینین بە کرێکاران لە مێژوودا وەک سپارتاکۆس ڕەمزی ئیرادەیەکە بۆ گۆڕینی سیستەمی کۆیلایەتی سەرمایەداری و ئۆکتۆبەریش وەک شۆڕشی ئومێد بۆ دنیای باشتر هەمیشە بەرز و بەڕێزە.

ئاسۆکمال
ASO KAMAL
00447760131203
asokamal@yahoo.com